

Framtidsinriktad och hållbar mjölkproduktion

I november och december har vi i Sveriges Mjölkbönder medverkat vid två möten med EMB, European milk board, ett i Hannover och ett i Bryssel. Vår representant har varit Ulrik Isleborn. Vid dessa möten har ny styrelse valts, det har förts diskussioner om hur det ser ut för mjölkproduktionen runt om i Europa, hur EU:s jordbrukspolitik påverkar oss, med mera. Många av diskussionerna handlade om hur EMB:s strategi ska se ut framöver.

KLIMATRÖRELSEN OROAR

Inom alla länder finns det en stor oro för hur agendorna runt klimatrörelsen kommer påverka mjölkproduktionen framöver. De stora mejerierna framförallt i Nordeuropa börjar nu på allvar med klimatberäkningar ner på gårdsnivå och oron för hur denna informationsinsamling kommer användas framöver är stor. Även EU:s olika agendor vad gäller klimat och miljö oroar. Läs här intill hur de olika ländernas specifika problem ser ut.

KOSTNADSTÄCKNING FÖR MJÖLKEN

Försök med att få konsumenterna att köpa så kallad "fair milk" görs. Fair milk innebär att producenten ska ha kostnadstäckning för mjölken. Den högre kostnaden för

denna mjölk gör att försäljningen minskar. Oron för vad olika agendor i Europa ska innebära är stor och i många länder ser de mörkt på framtiden trots att lönsamheten är bättre än på länge i en del länder (dock inte tillräckligt bra). Oron är också stor för alla kostnadsökningar vi haft.

LÄGET I DE OLIKA LÄNDERNA

Om vi tittar på hur det ser ut i de enskilda länderna och hur mjölkbönderna där ser här på läget, kan vi konstatera följande:

Italien: De har fått en ny regering som vill jobba mer för lantbruket. Höga kostnader oroar och små producenter slutar.

Frankrike: Där finns tre mjölkorganisationer men regeringen lyssnar inte. Några mejerier vill sänka mjölkpriset, intressant är att 90 procent av produktionen förbrukas inom landet. Flera slutar med mjölkproduktion. Köttpriset ökar. Förslag finns på en gräns på 150 djurenheter för att få max EU-stöd.

Portugal: Där har de fått en ny socialistregering som är ointresserad av lantbruk. Det fattas fem eurocent (50 öre) på mjölkpriset. De behöver lång tid för att tjäna tillbaka det som förlorats när det gäller lönsamheten.

Tyskland: Hos flera mejerier har de samma betalning för konventionell och ekologisk mjölk. I nuläget har mjölkbönderna kostnadstäckning men trots detta slutar många. Mjölkpriset kommer sjunka i januari. De har haft stora förhoppningar på den nya regeringen som tillträdde för ett år sedan men inget har hänt än.

Schweiz: Där har de två olika organisationer och uttrycker samma bekymmer som många andra länder. De har också väldigt olika förutsättningar inom landet. Kväveskatter och annat är på gång.

Norge: Snittbesättningen ligger på 31 kor och 60 procent av dem går i lösdrift. De har problem med hög inflation. Mejeriföretaget Tine och regeringen sätter priset. Mjölkbönderna kompenseras till viss del av de ökande priserna via högre stöd.

Nederländerna: Där har de för närvarande lönsamhet. Mjölkpriset är inte problemet just nu. Men det är stora saker på gång som kommer sänka produktionen, uppskattningsvis från 13 miljarder kg mjölk till 8,5 miljarder inom några år. Jämför detta med Sveriges totala produktion på 2,7 miljarder kg. Nederländerna exporterar mycket

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. Det ingår en prenumeration på Lantbrukets Affärer i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. www.sverigesmjolkbonder.se

ORDFÖRANDE
Stefan Gård
070-622 22 33
stefan.gard@hotmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

SEKRETARIAT
Filippa Böckman Fribing
040-40 86 82
filippa@lime.nu

mjölkprodukter men är liksom Sverige bara självförsörjande till 50 procent på totalen av den mängd livsmedel som går åt. Regeringens mål är att lägga ner 3 000 gårdar. Lantbruket gör åtgärder för naturen men inget verkar vara tillräckligt. Kväveutsläpp anges som skäl för att minska produktionen. Allt detta gör bankerna oroliga och det blir svårare att låna pengar.

Belgien: Förutsättningarna skiljer inom landet. Mjölkspriset är de nöjda med men ser problem med höga kostnader som många tror kommer att bestå. Dessutom ser de ett sjunkande mjölkspris framför sig. Produktionen sjunker. De har fått 250 miljoner euro från EU för att informera konsumenterna men industrin tar det mesta av detta.

Irland: Märkligt nog är Irland ett av de länder som har störst bekymmer med myndigheterna. Inte nog med det, så har de haft torka. Kvävebegränsningar kommer att innebära 26–28 procents minskning av koantalet. De tror att allt detta kommer leda till en minskning av koantalet från 1,7 miljoner ner till 1 miljon. Det är stor press på ekonomin. Stor oro märks inför vårens kalvningar. Trots miljötänk i landet hörs inget från staten om till exempel flygets påverkan.

Luxemburg: De har en ny regering bestående av socialister. Exporten av mjölk är stor. Höga kostnader skrämmer och inflationen är 20 procent. Företag med mer än fem anställda kommer inte

att få några stöd men regeringen tror inte det kommer drabba jordbruket.

Danmark: Största rädslan är ett införande av koldioxidskatt. Vilken kan bli 4 000 danska kronor per ko.

Lettland: Mjölkspriset är stabilt men inte bra. Höga kostnader och 20 procents inflation. En ny regering har precis tillträtt.

Litauen: Mjölkspriset har sjunkit. I landet finns fem mejeriorganisationer och fem affärskedjor. Handlarna minskar inte sin marginal. Produktionen sjunker och mycket mark ska återvätas. Litauen har hårdast miljöregler i Baltikum och pressas hårt av polsk import.

MINSKAD PRODUKTION ÖVERALLT

Som ni ser är trycket hårt på mjölkproduktionen i många länder. Agendorna är olika men resultatet ser ut att bli

minskad produktion överallt. Detta trots att alla säger sig vara rädda för kriget i Ukraina och vad ryssarna kan tänkas göra. Den agenda som nu drivs i andra europeiska länder lär med största sannolikhet komma hit till Sverige också. Det får vi nog utgå ifrån. ■

Mjölkspriserna under december 2022.

Land	Mjölkspris
Danmark	59 Eurocent
Frankrike	40–48 Eurocent
Irland	62 Eurocent
Italien	70 Eurocent
Litauen	45 Eurocent
Luxemburg	55–60 Eurocent
Nederländerna	62 Eurocent
Portugal	55 Eurocent
Schweiz	50–55 Eurocent
Sverige	58 Eurocent

EMB, European Milk Board

En paraplyorganisation som lobbyar för mjölkproducenter i Europa. Styrelsen har medlemmar i 16 europeiska länder och samarbetar med organisationer i många ytterligare länder. EMB representerar cirka 100 000 mjölkproducenter. De står för en framtidsinriktad och hållbar mjölkproduktion i alla regioner i Europa som gör det möjligt för bönder att försörja sig på sitt arbete. Grundförutsättningen för detta är ett mjölkspris som täcker de genomsnittliga mjölkproduktionskostnaderna.

Styrelsen består just nu av ordförande Kjartan Paulssen, Danmark, vice ordförande Elmar Hannen, Tyskland, samt Boris Godouin, Frankrike, Guy Francq, Belgien, Pat McCormack, Irland och Roberto Cavallieri, Italien.

Rädslan för kontrollprogrammen

Vi har under den senaste tiden fått flera reaktioner på mejeriernas kontrollprogram och även på Arlas nya betalningssystem. Allt ifrån rädsla för själva kontrollerna till uppgivenhet inför betalningssystemet och den extra byråkrati den skapar. Vi vill gärna att ni hör av er och talar om hur ni känner inför detta. Tveka inte att ringa någon av oss!

Intresseföreningarna och småföretagarna samarbetar

Den 15 december träffade Sveriges Mjölkbönder, Sveriges Frö och Oljeväxtodlare, Sveriges Spannmålsodlare, Sveriges Grisföretagare, Sveriges Jordägareförbund samt Sveriges Småföretagare landsbygdsminister Peter Kullgrens statssekreterare Dan Ericsson.

KONKURRENSKRAFT OCH LÖNSAMHET

Så här lyder det pressmeddelande som skickades ut i samband med mötet:

De gröna näringarna är liksom många andra branscher hårt drabbade av kostnads-explosionen på bränsle och energi. Till det kommer andra fördyringar som speciellt drabbar de gröna näringarna. Trots de dystra tiderna presenterade vi vid mötet olika förslag under parollen Sveriges lantbruk är ett av världens främsta avseende hållbar produktion och hög djurvelfärd. Det är mycket positivt! Lantbruket producerar livsnödvändig

mat, energi och biologisk mångfald. Med rätt förutsättningar kan lantbruket spela en stor roll i omställningen till ett hållbart samhälle. MEN – för att komma dit måste konkurrenskraften och lönsamheten inom de gröna näringarna stärkas.

KONKRETA FÖRSLAG

Här följer några förslag som vi föreningar, under småföretagarnas paraply, tagit fram:

- Ta bort el- och dieselskatten för lantbruket samt minska reduktionsplikten så mycket det går.
- Inför en statlig lånegaranti för att underlätta för yngre personer att komma in i lantbruket.
- Skjut upp reavinstskatten på fastighetsförsäljning så länge företags verksamhet fortsätter.
- Tillsätt en utredning för översyn av lantbrukets regelverk i syfte att minska byråkratin på företagsnivå.
- Ta ett samlat grepp kring tillstånds-

frågor som förhindrar och försenar investeringar.

- Skapa en samsyn kring hur klimat, miljö, lantbruk och djurhållning hänger samman.
- Genomför riksdagsbeslutet om att begreppet miljöfarlig verksamhet ska tas bort när det handlar om lantbruk och djurhållning.
- Ta bort beteskravet (en punkt som ligger Sveriges Mjölkbönder varmt om hjärtat).

EN GEMENSAM VILJA

Detta är några av de punkter som diskuterades under mötet. Från Sveriges Mjölkbönder medverkade vår ordförande Stefan Gård.

Vi har sedan en tid samarbetat med Sveriges Småföretagare och ovan nämnda organisationer för att visa en gemensam vilja till förbättringar gentemot våra politiker. Ett samarbete vi kommer fortsätta under 2023. ■

Ett intressant erbjudande till våra medlemmar

Fredrik Tidström som driver växtodlingsrådgivning i sitt företag Växtab och Erik Sundell som är spannmålsodlare och inriktad på internationella marknadsanalyser vad gäller spannmål och andra växtodlingsgrödor, har nu bildat företaget Scandinavian Farmers. Detta företag kommer ge medlemmar i Sveriges Mjölkbönder 10 procent i rabatt på samtliga abonnemang.

VÄDERPROGNOSER

Under 2023 kommer Scandinavian Farmers att erbjuda abonnemang

gällande lantbruksväder. I detta ingår korta och långsiktiga väderprognoser med egen meteorolog från StormGeo, Skandinavians första privata väderföretag.

Varje onsdag under perioden mars till oktober kommer väderprognoser med fokus på 10 dagar, 45 dagar och 90 dagar. Prognoserna gäller både lokalt och globalt. Detta ger också insyn i hur skördarna globalt ser ut att utvecklas.

MARKNADSRAPPORTER

Via Scandinavian Farmers hemsida kommer vi kunna följa Erik Sundells marknadsrapporter. Det kommer att

finnas aktuella råvarupriser samt annat, till exempel handelsgödselpris.

Under säsongen kommer poddar med olika gäster att spelas in med fokus på det som är aktuellt inom framförallt växtodlingen.

Vi kommer att via Växtab kunna följa vad som är aktuellt i fält just för dagen via inlägg. Detta under nästan hela året. Det finns också möjlighet att söka på gamla inlägg och artiklar. Det kommer även att läggas ut mätresultat från Yaras handsensormätningar, protein och falltalsmätningar, med mera.

För frågor om abonnemanget, kontakta Fredrik Tidström, 0706–90 41 99. ■